

Open Education for Young Europeans
through History, Art and Cultural Learning

Odprto izobraževanje za mlade Evropejce skozi zgodovino, umetnost in kulturno učenje

SINTEZNO POROČILO O UČNIH POTREBAH

UČITELJEV IN PODPORNEGA OSEBJA, KI DELAJO Z UČENCI Z
MIGRANTSKIM/BEGUNSKIM OZADJEM V OSNOVNEM IZOBRAŽEVANJU
NA NORVEŠKEM, V GRČIJI, SLOVENIJI IN ITALIJI

Zbral

PRISMA Centre for Development Studies (GR)

S sodelovanjem

University of Southeast Norway (NO), Izobraževalni Center Geoss d.o.o.
(SL), Provincia di Livorno (IT), Museum of Greek Children's Art (GR),
Osnovna sola Litija (SL)

Vsebina

Uvod	3
Nacionalni okvirji za integracijo otrok z migrantskim / begunskim ozadjem v osnovno izobraževanje	5
Norveška	5
Grčija	6
Slovenija	7
Italija.....	9
Metodologija ankete in fokusnih skupin	10
Ugotovitve.....	12
Ugotovitve spletne ankete.....	12
Profil udeležencev ankete.....	12
Izkušnja z vodenjem večkulturnih razredov.....	12
Izkušnja z uporabo kulturnih izrazov v učnih aktivnostih	13
Koristi integracije kulturnih izrazov v učne aktivnosti	14
Ugotovitve fokusnih skupin	16
Integracijski problemi	17
Učne prioritete.....	17
Kulturni izrazi	18
Vloga staršev in učiteljev	18
.....	21
Zaključek.....	22
Priloge	25
Poročila nacionalnih raziskav	25
OpenEYE spletni anketni vprašalnik.....	26
Oris vprašanj fokusne skupine OpenEYE.....	35

Uvod

Projekt OpenEYE – “Odprto izobraževanje za mlade Evropejce skozi zgodovino, umetnost in kulturno učenje” – je projekt strateškega partnerstva, ki se izvaja v okviru programa Evropske komisije Erasmus+. Projekt povezuje organizacije z različnih področij (akademsko, raziskovalno, izobraževalno, kulturno, osnovnošolsko izobraževanje) iz Norveške, Grčije, Italije in Slovenije z namenom razviti in testirati učno metodologijo in orodja, ki temeljijo na kulturnih izrazih (glasba, ples, dediščina, slikanje, pripovedovanje zgodb, gledališče itd.), ki bodo uporabljeni v formalnem in neformalnem osnovnem izobraževanju ter pomagali učencem z migrantskim/begunskim ozadjem pri lažji integraciji v njihovi skupnosti.

Ključni element predlaganega pristopa je prepoznavanje vloge učencev (tako z migrantskim/begunskim ozadjem kot domačinov), učiteljev, staršev in organizacij na področju osnovnega izobraževanja (npr. šole, izobraževalne avtoritete, kulturne organizacije, organizacije civilne družbe itd.) kot deležnikov v procesu učenja in integracije. Kulturni izrazi se uporabljajo zaradi njihovih lastnosti, da lahko preprosto komunicirajo pojme, ideje in učne vsebine na zabaven način, kot tudi izražanje čustev, ter tako zagotavljajo učinkovita orodja v današnjih večkulturnih razredih za učenje in integracijo v šolsko skupnost in širše.

Prvi korak v procesu razvijanja učne metodologije je bila izvedba ankete med:

- Predstavniki ključnih organizacij deležnikov v vseh partnerskih državah o njihovih izkušnjah in njihovih učnih potrebah kot učiteljev/spodbujevalcev kot tudi njihovih učencev.
- Starši in učitelji o njihovi predvideni vlogi v predlaganem učnem pristopu ter učnih/integracijskih potrebah učencev.

Anketa je bila izvedena na Norveškem, v Grčiji, Sloveniji in Italiji preko spletnega vprašalnika, ki je bil usmerjen k predstavnikom organizacij deležnikov (t.j. učiteljem, pospeševalcem učenja, vodstvom šol itd.), aktivnih na področju osnovnega izobraževanja, glede njihovih izkušenj in potreb pri vodenju večkulturnih razredov, ter preko srečanj fokusnih skupin, na katere so bili povabljeni starši učencev z migrantskim/begunskim ozadjem in učitelji za razpravljanje o njihovi vlogi v predlaganem učnem pristopu kot tudi potrebah učencev pri učenju in integraciji.

Rezultati ankete so bili analizirani in ugotovitve po posameznih državah zbrane v posamezna nacionalna poročila, dostopna v aneksu. Pričujoče sintezno

poročilo ima namen prinesiti skupaj ugotovitve anket iz vseh partnerskih držav, predstavljenih v nacionalnih poročilih, ter preko primerjalne analize (kjer je to mogoče) predstaviti glavne ugotovitve in začrtati uporabne zaključke za oblikovanje in razvoj OpenEYE učne metodologije.

Za boljše razumevanje in interpretacijo ugotovitev ankete je potrebno črpati iz ključnih točk nacionalnega okvirja v vsaki partnerski državi za integracijo učencev z migrantskim/begunskim ozadjem v osnovnem izobraževanju. Predstavljena je tudi metodologija raziskave in srečanj fokusne skupine, ki ji sledi primerjalna analiza ugotovitev raziskave. Končno, zaključek pričujočega poročila povzema glavne ugotovitve ter identificira smernice za razvoj OpenEYE učne metodologije.

Nacionalni okvirji za integracijo otrok z migrantskim / begunskim ozadjem v osnovno izobraževanje

Nacionalni okvirji za integracijo otrok z migrantskim/begunskim ozadjem v osnovnem izobraževanju, ki obstajajo v 4 različnih projektnih državah (Norveška, Grčija, Slovenija in Italija), se nanašajo na ozadje posamezne države pri sprejemanju priseljencev in beguncev v smislu števila in profila ter v smislu vloge države v procesu priseljevanja (t.j. vstopna država v EU, tranzitna država ali končna destinacija), kot tudi integracijsko in izobraževalno politiko vsake države.

Ozadje 4 projektnih držav pri sprejemanju priseljencev in beguncev je različno; Grčija in Italija sta sprejeli največje število priseljencev in beguncev iz azijskih in afriških držav med begunsko krizo v teku kot vstopni državi v EU, medtem ko se Norveška smatra kot končna destinacijska država za veliko število beguncev, ki skušajo priti tja in je sprejela veliko število priseljencev v Evropo in Slovenija je prejela večinoma priseljence iz vzhodne Evrope in bivših jugoslovanskih držav (npr. Bosna in Hercegovina). Prizadevanje za integracijo otrok z migrantskim/begunskim ozadjem v osnovnošolski sistem je postavilo izobraževalne avtoritete in šole v partnerskih državah pod znaten stres; v Grčiji in Italiji je bila urgentna potreba po integraciji velikega števila tujih otrok posebno po letu 2015 in je postavila posamezne izobraževalne sisteme pod znaten stres, medtem ko je na Norveškem in v Sloveniji potreba po integraciji prišlekov v izobraževalni sistem postavila šole pod pritisk posebej na območjih z veliko koncentracijo tujih učencev. Ključne značilnosti nacionalnega okvirja za integracijo učencev z migrantskim/begunskim ozadjem v osnovno izobraževanje v posamezni državi so predstavljene spodaj.

Norveška

Norveški izobraževalni sistem sledi čistemu jezikovnemu pristopu pri definiranju manjšinskih učencev; otroci, ki doma ne govorijo Norveško ali Sami (jezik prvotnih prebivalcev), imajo pravico do individualne jezikovne podpore v norveščini v šoli.

Novo prispeli učenci na Norveškem prejmejo različne oblike šolanja, odvisno od modela, ki ga izbere lokalna občina v osnovnem in nižjem srednjem izobraževanju. Eden od treh modelov spodaj z različnimi nivoji integracije v redne šole je običajno sprejet s strani občin za integracijo otrok z migrantskim ali begunskim (M/B) ozadjem:

- Delno integriran model, v katerem so učenci z M/B ozadjem nameščeni v redni razred v šoli, toda prejmejo del njihovega učenja v ločenih skupinah.

- Ne-integriran model v rednih šolah, kjer se učenci z M/B ozadjem udeležijo uvodnih razredov v rednih šolah, toda najpogosteje prejmejo vse poučevanje v ločenem razredu.
- Ne-integriran model v sprejemnih šolah, kjer učenci z M/B ozadjem prejmejo posebno poučevanje v sprejemni šoli za obdobje do dveh let pred prehodom v redne šole.

Glavni kriterij za prehod učenca z M/B ozadjem v redno šolo ali redni razred je njegova/njena kompetenca v norveščini. To se običajno zgodi po letu v sprejemni šoli ali v uvodnem razredu v rednih šolah.

Organizacije civilne družbe ponujajo storitve dopolnilnega učenja in podporo. Rdeči križ, na primer, pomaga učencem pri domačih nalogah po šolskih urah.

Grčija

Na osnovi ključnega načela, da ima vsak otrok pravico in dolžnost hoditi v šolo, je leta 2016 grško ministrstvo za izobraževanje oblikovalo načrt za integracijo otrok do 15. leta starosti v nacionalni šolski izobraževalni sistem. V izbranih javnih šolah so bili uvedeni dnevni 4-urni popoldanski razredi (sprejemni razredi) o grškem jeziku, angleščini, matematiki in kulturnih aktivnostih, medtem ko so bili v begunskih kampih vpeljeni izobraževalni koordinatorji za pomoč otrokom pri udeležbi.

Prvo leto izvedbe je osvetlilo niz slabosti:

- Učitelji v sprejemnih razredih niso bili ustrezno usposobljeni za soočanje s posebnimi izzivi kot je poučevanje grščine kot tujega jezika ali delo z otroki, ki zadnji dve leti (ali več) niso bili v šoli. Še več, niso imeli dostopa do mentorstva ali usposabljanja glede vodenja večkulturnega razreda.
- Popolna odsotnost določbe ali načrta za vključitev staršev v učni proces je privedla do tega, da je veliko otrok pustilo šolo ali pa je niso obiskovali redno. Ključna ovira je bilo pomanjkanje interpretatorjev v šolah in begunskih kampih. Še več, nejasna situacija priseljencev in beguncev glede njihove končne države destinacije in njihova povečana mobilnost sta vodila do tega, da veliko otrok ni obiskovalo šole redno in do široko razširjenega odnosa med starši in otroci pri neangažiranju v izobraževalni proces in učenje grščine.
- Odpor in reakcije sekcij lokalnih skupnosti proti integraciji otrok z M/B ozadjem v lokalne šole v nekaterih primerih zaradi ksenofobnih ali rasističnih odnosov.

Grško ministrstvo za izobraževanje je nato izvedlo drugačno strategijo v zvezi z zaposlitvijo učiteljev v sprejemnih razredih, ki so se začeli izvajati zjutraj

(normalne šolske ure); učitelji morajo sodelovati na seminarjih, kjer lahko tudi izpostavijo zadeve in vprašanja glede njihovega dela v sprejemnih razredih. Prepoznano je bilo, da težka naloga pri usposabljanju učiteljev ni, da se jim prenese potrebno znanje, pač pa jih navdihniti in opogumiti, da zavzamejo pozitiven odnos in odprto miselnost, ki je nujna v večkulturnem šolskem okolju. Še več, ministrstvo se je odločilo, da izkoristi izkušnjo Večkulturnih šol, ki so delovale več let (od 1996), za naslavljanje potreb otrok priseljencev iz vzhodne Evrope, za restrukturiranje učne vsebine za aplikacijo v sprejemnih razredih.

Danes sprejemni razredi vključujejo 2 tečaja, Sprejemni razred I in Sprejemni razred II:

- Sprejemni razred I je 1-letni tečaj in naslavlja učence z minimalnimi ali nobenimi veščinami v znanju grškega jezika. Učenci sledijo intenzivnemu tečaju grškega jezika in imajo ostale predmete z njihovim rednim šolskim razredom, kot je fizika, umetnost, glasba in tuji jezik.
- Sprejemni razred II je triletni tečaj in naslavlja učence z zmernimi veščinami v znanju grškega jezika, ki imajo težave pri sledenju normalnih razredov. Ti učenci so nato deležni podpore pri razvijanju njihovih veščin pri grškem jeziku ali več predmetih.

Minimalno število učencev na razred v sprejemnih razredih je 9, udeležijo se jih lahko učenci iz različnih stopenj. Učenci lahko prenehajo z obiskovanjem na osnovi odločitve učitelja sredi leta, da se osredotočijo na njihove redne razredne aktivnosti. Učenec, ki je zaključil triletni tečaj Sprejemnega razreda II, se ne more vrniti v sprejemni razred.

Vzporedno s procesi in orodji, ki jih je postavilo ministrstvo za izobraževanje, tuje učence pri njihovi integraciji v formalno šolsko izobraževanje podpirajo NVO in kulturne organizacije (npr. muzeji) preko neformalnih učnih aktivnosti, ki običajno potekajo v kampih ali prostorih organizacij in imajo podarek na razvijanju jezikovnih veščin otrok v grščini kot tudi kot psihološki podpora.

Slovenija

Glede na Zakon o osnovni šoli v Sloveniji:

- Otroci, ki so tuji državljani ali osebe brez državljanstva in prebivajo v Republiki Sloveniji, imajo pravico do obveznega osnovnošolskega izobraževanja pod enakimi pogoji kot državljani Republike Slovenije.
- Osnovni šoli nalaga, da ob vpisu šoloobveznega otroka s tujimi listinami na podlagi predloženih dokazil o predhodnem izobraževanju, starosti otroka in ob

upoštevanju njegovega poznavanja slovenskega jezika ugotovi, v kateri razred se bo otrok vključil.

- Učenci priseljenci prvo leto vključitve v šolo v 6. ali 9. razred lahko prostovoljno opravljajo nacionalno preverjanje znanja.
- Učenci priseljenci so lahko prvo leto šolanja v naši državi ob koncu šolskega leta neocenjeni iz posameznih predmetov in napredujejo v naslednji razred (izjema je le deveti razred, kjer morajo vsi predmeti ob koncu leta biti pozitivni).

Na splošno imajo šole veliko stopnjo avtonomije in fleksibilnosti pri implementaciji zgornjih smernic in na splošno se prvi dve leti šole za otroke z M/B ozadjem smatrata kot prilagoditveno obdobje.

Nedavne spremembe Pravilnika o normativih in standardih za izvajanje programa osnovne šole, ki je stopil v veljavo 1. 9. 2020, je postavil kriterije za dodelitev ur slovenščine za učence priseljence iz drugih držav. Pred reformo so bili do dodatnih ur slovenščine upravičeni učenci, ki so pri nas prvo in drugo leto šolanja, merila in kriterije za plačilo ur pomoči za učence tujce je določil minister za šolstvo, izplačane pa so bile na podlagi realizacije. Pomoč pri učenju slovenščine je potekala neusklajeno (v različnem obsegu, oblikah, z različnimi vsebinskimi poudarki, z različnimi kadri), odvisno od pripravljenosti posamezne šole in pogojev, v katerih le-ta deluje. S 1. 9. 2020 so dodatne ure slovenščine namenjene le učencem, ki so v slovenske šole vključeni prvo leto in nekaj ur za učence, ki so se v šolo v RS vključili v drugem ocenjevalnem obdobju prejšnjega šolskega leta (za učence, ki so v slovenske šole vključeni drugo leto šola po lastni presoji predlaga vključitev v druge oblike pomoči – dopolnilni pouk, individualno in skupinsko pomoč ter izdelavo individualnega načrta aktivnosti za posameznega učenca). Za izvajanje ur pomoči je namenjeno večje število ur. Šola do konca meseca oktobra na ministrstvo za šolstvo pošlje seznam učencev priseljencev iz drugih držav. Na podlagi števila učencev je upravičena do določenega števila ur, odločitev posamezne šole pa je, kako bo oblikovala skupine (heterogene, homogene). Če se v šolo prvič vključi vsaj devet učencev, lahko šola sistemizira delovno mesto strokovnega delavca. Za manjše število učencev (8 ali manj) pa se dodatne ure slovenščine financirajo na podlagi sklepa ministra. Prav tako se po novem pričnejo dodatne ure oziroma začetni pouk slovenščine za učence priseljence izvajati v skladu z veljavnimi učnimi načrti (prej so bile osnovne šole v vsebinskem smislu bolj prepuščene same sebi). Z učnimi načrti je predvideno tudi znanje izvajalcev; v prvem in drugem vzgojno-izobraževalnem obdobju začetni pouk slovenščine za priseljence poučujejo učitelji razrednega pouka ali slovenščine, v tretjem vzgojno-izobraževalnem obdobju pa učitelji slovenščine.

Končno, trenutno se izvaja niz projektov, ki imajo namen razvijanja kompetenc učiteljev in njihovo podporo pri upravljanju večkulturnih/večjezičnih razredov:

- Projekt “Samo z drugimi smo” (2016-2021) ponuja seminarje za krepitev medkulturnih veščin učiteljev in izobraževalcev.
- Projekt “Medkulturni izobraževalni model” sprejema holistični pogled, ki promovira aktivno vključevanje učiteljev, otrok in priseljenih staršev, lokalnih organizacij itd.
- Projekt “Izzivi medkulturnega sobivanja” (2016-2021) razvija učno metodologijo, ki temelji na sistemski podpori, priznavanju izkušenj, verifikaciji znanja in mehanizmih evalvacije, individualnih akcijskih načrtih, učenju maternega jezika ter intenzivnem začetnem učenju slovenščine, s poudarkom na usposabljanju učiteljev in medkulturnimi kompetencami.

Italija

V Italiji je z zakonom določeno, da “imajo tuje manjšine, navzoče na nacionalnem teritoriju, pravico do izobrazbe ne glede na pravilnost njihovega dovoljenja za bivanje, v oblikah in načinih, ki veljajo za Italijanske državljane”. Tuji učenci morajo biti vpisani v razred glede na njihovo kronološko starost, ob upoštevanju njihovih veščin, zmožnosti, pripravljenosti ter tečajev, ki so se jih udeležili / pridobljenih kvalifikacijah v državi njihovega izvora. Svet učiteljev, določen na vsaki šoli, definira glede na stopnjo kompetenc posameznega tujega učenca, potrebno prilagoditev učnih programov, oblikovanje personaliziranega učnega načrta za učenca.

Italijanske šole na podlagi njihove avtonomije, ki jim jo daje nacionalni zakon, lahko interno vzpostavijo metode in kriterije za delo s tujimi učenci. Ta pristop zagotavlja potrebno fleksibilnost za spopadanje s heterogeno naravo priseljenih in begunskih učencev v Italiji, toda ima za rezultat pomanjkanje jasne skupne strategije.

Poleg formalnega izobraževanja je za migrantske/begunske učence precej pogosto, da obiskujejo druge izobraževalne institucije, tako javne (knjižnice, muzeji, regionalne ali lokalne storitve) kot zasebne (NVO, zasebne izobraževalne agencije), ki nudijo dodatne jezikovne tečaje ali posebne aktivnosti, oblikovane za tuje učence in pogosto je njihovo delo ključno za pomoč tistim, ki so opustili šolo.

Metodologija ankete in fokusnih skupin

Spletna anketa je bila izvedena preko posebej oblikovanega spletnega vprašalnika, ki je naslavljal organizacije, ki ponujajo izobraževalne storitve otrokom z migrantskim/begunskim ozadjem osnovnošolskega obdobja (6-12 let) – t.j. osnovne šole, organizacije civilne družbe, zdravstvene in socialnovarstvene organizacije, kulturne organizacije, izobraževalne avtoritete itd. Organizacije so bile kontaktirane preko komunikacije po elektronski pošti z opisom projekta in glavnih ciljev ankete, vključno s povezavo do spetnega vprašalnika in kontaktnimi podatki projektnih partnerjev v vsaki partnerski državi.

Spletni vprašalnik je bil strukturiran v 4 glavne sklope: sklop namenjen identifikaciji profila organizacije in reprezentativne osebe, sodelujoče v anketi, sklop, ki je raziskoval izkušnjo sodelujočega z večkulturnimi razredi, sklop, ki je raziskoval izkušnjo sodelujočega z uporabo kulturnih izrazov pri njegovem delu z učenci z M/B ozadjem ter sklop, ki je zbral poglede sodelujočega na potencialno uporabo kulturnih izrazov v učni metodologiji za osnovo izobraževanje, njegove učne potrebe kot učitelja/spodbujevalca in učne potrebe samih učencev.

Spletna anketa je bila odprta v obdobju od februarja do junija 2020 in je skupaj zbrala 255 odzivov – 42 na Norveškem, 25 v Grčiji, 168 v Sloveniji in 20 v Italiji. Na Norveškem kot posebnost, je bila spletna anketa razširjena v glavnem osnovnim šolam, za katere je znano, da so sestavljene iz raznolikih učencev, vključno z novo prispelimi učenci in ostalimi učenci z raznolikim kulturnim ozadjem – in to se odraža v odzivih. Čeprav je bil v Grčiji, Sloveniji in Italiji ciljan širši spekter organizacij deležnikov, vključno z NVO, izobraževalnimi avtoritetami, kulturnimi organizacijami, socialnovarstvenimi organizacijami itd., je bila večina anketirancev prav tako iz sektorja formalnega osnovnega izobraževanja, vendar pa predstavljajo redne/običajne šole (t.j., visok delež priseljenih in begunskih učencev v šolah ni bil kriterij). Ta element glede vzorčenja je upoštevan med analizo odzivov in pri formulaciji ugotovitev.

Kot dodatek k spletni anketi je bil izveden niz srečanj fokusnih skupin v vseh partnerskih državah v obdobju od februarja do julija 2020 s starši učencev z migrantskim/begunskim ozadjem ter učitelji/vodji šol, z namenom raziskati učne potrebe učencev in kakršnekoli integracijske izzive, s katerimi se soočajo, poglede staršev in učiteljev na učne prioritete in potencial uporabe kulturnih izrazov v učni metodologiji ter končno njihov odnos in poglede na njihovo potencialno vlogo v predlaganem učnem procesu. Srečanja fokusnih skupin so temeljila na strukturiranem dialogu, ki ga je vodil niz vprašanj in so jih sbodbujali zaposleni pri projektnih partnerjih v vsaki državi; storitve

interpretatorjev so bile potrebne na dveh srečanjih, ki sta bili v Grčiji. Dve srečanja – na Norveškem in v Italiji – sta bili izvedeni v spletni obliki zaradi omejitev v zvezi s pandemijo Covid-19. Skupaj je bilo 6 srečanj fokusnih skupin s 50 udeleženci (1 spletno srečanje na Norveškem s 5 udeleženci, 3 fizična srečanja v Grčiji z 29 udeleženci, 1 fizično srečanje v Sloveniji z 12 udeleženci in 1 spletno srečanje v Italiji s 4 udeleženci). Fizična srečanja so potekala v prostorih osnovnih šol (2 srečanja v Grčiji in 1 v Sloveniji) in v prostorih Izobraževalnega odbora Občine Atene (Grčija), udeleženci so izpolnili in podpisali liste prisotnosti.

Pomembna ovira pri izvedbi ankete in fokusnih skupin so bile omejitve, ki so jih uvedle partnerske države zaradi epidemije Covid-19. Zaradi zaprtja ("lockdown") spomladi 2020, je morala večina organizacij deležnikov, katere je naslavljala spletna anketa, začasno ustaviti svoje delovanje (vključno s šolami, organizacijami civilne družbe, kulturnimi organizacijami, izobraževalnimi avtoritetami itd.) in s tem v veliki meri omejiti njihovo razpoložljivost. Še več, v Grčiji je bila izvedba srečanj fokusne skupine v zamudi zaradi omejitev, ki so prepovedovale fizična zbiranja ljudi in so bila možna šele po koncu teh omejitev v juniju in juliju 2020. V Sloveniji je bilo srečanje fokusne skupine in velika večina odzivov na spletno anketo izvedenih še preden so nastopile omejitve zaradi pandemije.

Rezultati tako spletne ankete kot srečanj fokusnih skupin v vsaki partnerski državi so bili analizirani s strani kompetentnih projektnih partnerjev (USN na Norveškem, PRISMA v Grčiji, IC Geoss v Sloveniji in Provincia Di Livorno v Italiji) in ugotovitve so bile zbrane v nacionalnih poročilih, dostopnih v aneksu. Pričujoče sintezno poročilo črpa iz ugotovitev, predstavljenih v nacionalnih poročilih.

Ugotovitve

Ugotovitve spletne ankete

Profil udeležencev ankete

Večina udeležencev ankete v vseh državah so učitelji v formalni osnovni izobrazbi, ki imajo razrede ob delavnikih (t.j. od ponedeljka do petka) in so enakomerno razporejeni za delo z učenci v starosti 6-8 let, 8-10 let in 10-12 let; udeleženci v Grčiji, Sloveniji in Italiji delajo s heterogenimi razredi (mešano domači in priseljeni/begunski učenci) z majhnim odstotkom priseljenih ali begunskih učencev (do 25%), medtem ko na Norveškem učitelji, ki so odgovarjali, delajo z razredi, kjer so priseljeni/begunski učenci večina (to je zaradi tehnike vzorčenja, ki so ji sledili na Norveškem, kjer so pristopili k šolam z visokim odstotkom tujih učencev). Večina udeležencev iz NVO in kulturnih organizacij so zabeleženi v anketah v Italiji in Grčiji; le-ti večinoma delajo ekskluzivno s priseljenimi ali begunskimi učenci in imajo razrede večinoma 1-2 dneva na teden.

Izkušnja z vodenjem večkulturnih razredov

Večina udeležencev v Sloveniji (92%), Italiji (80%) in Grčiji (64%) ni prejela usposabljanja na temo vodenja večkulturnih razredov med njihovim začetnim usposabljanjem, medtem ko ga na Norveškem večina udeležencev je – ponovno je ta variacija Norveških udeležencev povezana z vzorcem ankete na Norveškem; šola z visokim odstotkom priseljenih ali begunskih učencev verjetno ima zaposlene osebe z začetnim usposabljanjem na to temo. Vendar je vredno omeniti, da je večina udeležencev v vseh državah prejela malo ali nič nadaljnega usposabljanja glede vodenja večkulturnega razreda.

Velika večina udeležencev ankete v vseh državah se strinja, da delo z večkulturnim razredom zahteva **drugačen pristop k učenju** kot se sicer uporablja za razred z domačimi učenci. Udeleženci, ki tega mnenja ne delijo, so odgovorili, da mora načelo diferenciranega učenja veljati za vse učence, ne glede na njihovo ozadje in da mora izobraževalec upoštevati vse posebnosti in učne potrebe učencev, ko oblikuje učni načrt; vendar pa se priznava potreba po oblikovanju učnega okolja, ki bo spodbujalo razvoj jezikovnih spretnosti za učence z drugačnim maternim jezikom.

Na vprašanje, naj identificirajo najpomembnejše težave/probleme pri delu z večkulturnim razredom, udeleženci v vseh državah smatrajo, da so ključna težava **jezikovne težave** učencev z migrantskim/begunskim ozadjem, skupaj s

komunikacijskimi problemi med učiteljem in učenci, med domačimi učenci in učenci z M/B ozadjem ter med učiteljem in družinami the učencev; mnogo jih tudi meni, da so pomembno vprašanje tudi **različne stopnje sposobnosti** v razredu (v primeru heterogenega razreda).

Glede učnih prioritet učencev z M/B ozadjem se večina udeležencev v vseh državah strinja, da je največja prioriteta razvijanje **veščin timskega dela** in **verbalnih/neverbalnih komunikacijskih veščin**. Pridobivanje **kompetenc v maternem jeziku** države gostiteljice in varno uvajanje v **kulturo države gostiteljice** je prav tako prepoznano kot učna prioriteta velikega pomena.

Glede tega, kaj se udeležencem zdi najbolj v pomoč pri vodenju večkulturnega razreda, so udeleženci ankete izjavili, da bi najbolj cenili podporo s strani vodstva njihove organizacije, s strani družin učencev in s strani domačih učencev v učnem procesu, pa tudi dostop do ustreznega usposabljanja, učnega gradiva in virov.

Večina grških in norveških udeležencev je izjavila, da morajo pogosto ali zelo pogosto prilagoditi njihovo učno gradivo in metode z namenom, da bi se lahko prilagodili večkulturnemu karakterju njihovega razreda; manjši odstotki so bili zabeleženi pri slovenskih in italijanskih udeležencih (45%). Udeleženci v vseh državah so identificirali kot glavne ovire pri prilagajanju njihovega učnega gradiva in metod pomanjkanje ustreznih učnih metodologij, smernic in virov, pomanjkanje podpore s strani nacionalnega izobraževalnega okvira in pomanjkanje časa.

Izkušnja z uporabo kulturnih izrazov v učnih aktivnostih

Večina udeležencev ankete v večini partnerskih držav (okoli 70%) je izjavila, da imajo izkušnje z uporabo kulturnih izrazov pri njihovem delu z večkulturnimi razredi in učenci z M/B ozadjem. Manjši odstotek je zabeležen pri slovenskih udeležencih (56%). Večina udeležencev, ki nimajo izkušnje z uporabo kulturnih izrazov, je to pripisala pomanjkanju znanja, kaj so kulturni izrazi in kako jih uporabljati v učnem okolju, pa tudi pomanjkanju časa in virov v njihovi organizaciji za uporabo takšnih metod; vendar je treba poudariti, da v veliki večini izkazujejo močan interes za kulturne izraze in menijo, da so ustrezni za njihovo delo.

Udeleženci z izkušnjo v uporabi kulturnih izrazov so bili vprašani, naj definirajo, kakšno obliko kulturnih izrazov so doslej uporabili s priseljenimi ali begunskimi učenci. Odgovori se razlikujejo v različnih državah; udeleženci iz Grčije in Italije so največ uporabljali "Umetnost, fotografija in dizajn", "Glasba" je bila priljubljena oblika kulturnih izrazov na Norveškem, v Grčiji in Sloveniji, medtem ko sta bila "Pripovedovanje zgodb" in "Kulturna dediščina" (t.j. objekti, zgradbe itd.) priljubljena med udeleženci v Sloveniji in Italiji. Nadalje, v Grčiji je veliko udeležencev izjavilo, da

so uporabili "Gledališče" in na Norveškem sta bili med udeleženci priljubljeni obliki kulturnih izrazov "Literatura" in "Filmi" za uporabo pri učnih aktivnostih s tujimi učenci.

Udeleženci so bili prav tako povabljeni, da delijo primere uporabe kulturnih izrazov pri njihovem delu. Ponujeni primeri vključujejo:

- Pripovedovanje zgodb z osebnimi izkušnjami učencev. Uporaba delovnih listov pri umetniški instalaciji "The flight" avtorice Arabella Dorman (angleška umetnica).
- Oblikovanje kolažev slik z učenci, predstavitev navad izvornih držav.
- Pesmi in plesi iz izvornih držav učencev kot tudi prikaz starih fotografij zgradb, pokrajine in družine z ustrezno pripovedjo njihove zgodbe.
- Umetniške delavnice na različne teme, srečanja z umetniki, stik in eksperimentiranje z različnimi materiali.
- Priprava gledališke predstave v sodelovanju z učenci.
- Pripovedovanje pravljic in zgodb iz domovine vsakega učenca.
- Okusi in tradicionalna hrana iz domovine vsakega učenca (okušanje z zaprtimi očmi, vonjanje).

Koristi integracije kulturnih izrazov v učne aktivnosti

Udeleženci ankete so bili povabljeni, da ocenijo glede na pomembnost različne načine, na katere učenje preko kulturnih izrazov lahko pomaga učencem z M/B ozadjem. V veliki večini udeleženci prepoznajo, da vse različne predlagane koristi za učence lahko pomagajo v veliki meri. Največ težje ima potencial kulturnih izrazov, da pomagajo učencem z M/B ozadjem razviti njihovo samozavest, odkriti kulturne podobnosti, izraziti težka čustva, opogumiti jih, da so aktivni v razredu ter povečati njihov občutek sreče in dobrega počutja. Udeleženci prav tako pripisujejo veliko pomembnost drugim potencialnim koristim uporabe kulturnih izrazov pri učenju, kot je pomoč učencem z B/M ozadjem pri integraciji v šolsko skupnost, olajšanje njihovega prehoda iz družinskega okolja v šolsko okolje in obratno ter narediti učenje novega jezika lažje.

Glede potencialnih koristi uporabe kulturnih izrazov za domače učence, udeleženci ankete v večini prepoznajo, da integracija kulturnih izrazov v učne aktivnosti prav tako koristi domačim učencem v veliki meri na različne načine. Verjamejo, da lahko kulturni izrazi domačim učencem pomagajo razvijati medkulturno ozaveščenost in da se povežejo z njihovimi sošolci na globljem nivoju z odkrivanjem kulturnih podobnosti. Nadalje, udeleženci podpirajo, da lahko integracija kulturnih izrazov poveča motivacijo domačih učencev za angažiranje v šolskih aktivnostih in da so aktivni v razredu, jim pomagajo izraziti težka čustva in povečajo njihov občutek sreče in dobrega počutja.

Glede obsega, do katerega se kulturni izrazi lahko uporabijo za podporo različnim področjem učenja in razvoja učencev z M/B ozadjem, udeleženci v veliki večini prepoznajo, da so kulturni izrazi lahko zelo uporabni v glavnem na področjih učenja jezikov in duševnega dobrega počutja ter sekundarno pri učenju osnovnih veščin in splošni uspešnosti učencev v šoli. Nadalje, pri odgovarjanju na odprto vprašanje so udeleženci izjavili, da integracija kulturnih izrazov pri učenju lahko pomaga razvijati socialne veščine, sodelovanje, spoštovanje različnosti in potrditev identitete; domači učenci se lahko tudi učijo o različnih kulturah in bodo sprejeli priškele z manj predsodki. Udeleženci so prav tako poudarili potencial kulturnih izrazov pri dajanju vsem učencem (domačinom in priseljencem/beguncem) občutek vključenosti v šolsko skupnost, s tem ko njihovi vrstniki vidijo, da prispevajo k šolskim aktivnostim; to lahko pomaga tudi pri njihovi socialni vključenosti izven šolskega okolja (npr. Šport in igre). Končno so udeleženci izpostavili tudi potencial za vključevanje staršev v aktivnosti kulturnih izrazov v šoli.

Velika večina udeležencev ankete se strinja, da uporaba kulturnih izrazov ne more imeti negativnega učinka pri vodenju večkulturnega razreda. Ne glede na to je nekaj udeležencev izjavilo, da je kulturno občutljiv pristop v imenu učitelja nujen, da se izognemo negativnim izkušnjam. Na primer mlajši otroci se pogosto brez razmišljanja smejiijo ali norčujejo iz kulturnih izrazov iz tuje države in to lahko nekatere učence prestraši, da bi govorili o njihovih državah v šoli in jim je celo nerodno zaradi njihovega kulturnega ozadja. Učitelj / spodbujevalec mora biti previden glede možnih "občutljivih" ali "tabu" tem, ki lahko zlahka nastanejo iz interakcije različnih kultur, posebej z otroci, ki morajo biti pogosto vodeni skozi kompleksen concept "raznolikosti".

Udeleženci ankete so bili povabljeni, da v odprtem vprašanju izjavijo, na kakšen način verjamejo, da jim lahko integracija kulturnih izrazov pomaga pri njihovem delu z večkulturnimi razredi. Večina odgovorov poudarja zmožnost kulturnih izrazov, da olajšajo učni process in odpravijo kulturne razlike med učenci, ponujajo priložnosti za razvoj novih učnih tehnik ter naredijo učenje bolj živo in zato bolj zanimivo.

Končno, udeleženci ankete so bili povabljeni, naj navedejo, kakšna oblika usposabljanja ali gradiva bi se jim zdela najbolj v pomoč za izvajanje ali boljšo uporabo kulturnih izrazov pri njihovem delu kot izobraževalci. Čeprav njihovi odgovori prepoznajo, da so do določene mere vse predlagane oblike usposabljanja in podpornega gradiva koristne, se preference udeležencev v različnih državah razlikujejo. Udeleženci iz Grčije imajo raje že pripravljene učne module z navodili korak po koraku, ki jih lahko uporabijo v razredu ter več teoretičnega znanja o kulturnih izrazih, pa tudi usposabljanje, kako komunicirati pomembnost uporabe kulturnih izrazov (po možnosti na način za zagotovitev podpore vodstva njihove organizacije in izobraževalnega okvirja). Udeleženci iz Norveške bi zelo cenili podporo mreže ljudi. Udeleženci iz Slovenije in Italije kažejo preference do osnovnih učnih modulov, ki jih lahko enostavno modificirajo ter usposabljanja, ki se ga lahko udeležijo osebno.

Končno, udeleženci iz vseh držav se strinjajo, da jim lahko v veliki meri pomaga inspiracijski material v obliki primerov dobrih praks in vzornikov.

Ugotovitve fokusnih skupin

Skupaj je bilo izvedenih 6 fokusnih skupin v obdobju od februarja do julija 2020:

- Norveška: Eno srečanje fokusne skupine s skupaj 5 udeleženci – en vodja šole, en učitelj in en starš z ene od šol, ki so sodelovale v anketi (priseljanka iz Turčije, njeni otroci rojeni na Norveškem in obiskujejo osnovno šolo). Osebe projektnega koordinatorskega USN je delovalo kot spodbujevalci in vodilo razpravo.
- Grčija: Tri fizična srečanja fokusne skupine s skupaj 29 udeleženci – 2 srečanja sta potekala na 5. Osnovni šoli Daphne v Atenah in eno srečanje je potekalo na Odboru za izobraževanje in pisarnah družbenih storitev Občine Atene. Starši, ki so se udeležili, so priseljenci iz Albanije, ki v Grčiji živijo 20 let (njihovi otroci so obiskovali grški izobraževalni sistem od začetka in so v osnovni šoli), begunci iz Afganistana, ki so prišli v Grčijo pred 2-4 leti (njihovi otroci so obiskovali njihovo prvo leto v osnovni šoli), in begunci iz Sirije, Alžirije in Pakistana, ki so prišli v Grčijo pred 2-4 leti (njihovi otroci so obiskovali njihovo prvo leto v osnovni šoli). Učitelji z osnovne šole, ravnatelj šole in izobraževalec projektnega partnerja "Museum of Greek Children's Art" so prav tako sodelovali. Osebe partnerja PRISMA je imelo vlogo spodbujevalcev in je vodilo razpravo.
- Slovenija: Eno fizično srečanje fokusne skupine s skupaj 12 udeleženci, v prostorih Osnovne šole Litija; lokacija je bila izbrana kot znano okolje za starše učencev s priseljskim ali begunskim ozadjem. Osebe IC Geoss in Osnovne šole Litija je sodelovalo v vlogi spodbujevalcev; sodelovali so tudi učitelji in spodbujevalci, ki delajo z novo prispelimi učenci v njihovih prvih dveh letih v šoli, kot tudi starši, priseljenci iz Bosne in Hercegovine in Rusije, ki so prišli v Slovenijo pred enim letom in katerih otroci obiskujejo osnovno šolo.
- Italija: Eno spletno srečanje fokusne skupine s skupaj 4 udeleženci – dva učitelja osnovne šole, koordinator za izobraževalne aktivnosti mladinske javne knjižnice Livorno in izobraževalni uradnik iz Mediteranskega prirodoslovnega muzeja, ki so imeli vlogo spodbujevalcev in vodili razpravo.

Integracijski problemi

Glede vseh problemov, s katerimi se soočajo učenci v zvezi z njihovo integracijo v šolsko skupnost, vključno z njihovo zmožnostjo, da sledijo učnemu načrtu, sklepajo prijateljstva in so v šoli srečni, so srečanja identificirala naslednje probleme.

Za priseljene ali begunske učence je učenje jezika države gostiteljice izziv, čeprav so učitelji poročali, da so naredili bistven napredek. Vendar, čeprav se begunski otroci učijo brati in pisati, v bistvu velikokrat ne vedo oziroma popolnoma razumejo pomena besed.

Poleg tega mnogo učencev nima nobene šolske izkušnje iz njihove izvorne države. Prav tako so učenci z nepismenimi starši ter učenci, ki so izkusili travme. Ti dejavniki oblikujejo dodatne ovire pri njihovih poskusih integracije. Po drugi strani pa medtem ko se priseljeni ali begunski otroci lahko soočajo s težavami pri polni udeležbi v šolskem življenju, so se pripravljeni potruditi in so na splošno v šoli srečni.

V nekaterih primerih so poročali o ksenofobnem ali rasističnem obnašanju staršev domačih otrok ali samih domačih učencev. Starši so v nekaterih primerih reagirali na "oznako" njihove šole kot "priseljenske ali begunske šole"; to je vodilo k negativnemu vedenju, ki se je v nekaterih primerih izražalo tudi s strani njihovih otrok v šoli do otrok z M/B ozadjem.

Specifično v Grčiji, čeprav tam ni jezikovnih over ali integracijskih problemov za albanske učence, ker so njihovi starši v Grčiji že veliko let in so tudi sami že od prvih korakov obiskovali grško izobraževanje, so poročali, da mnogo učencev zanika njihov albanski izvor in dediščino, z namenom, da bi bolj "spadali zraven".

V Sloveniji so poročali, da je integracijski process lažji, kadar priseljeni učenci govorijo jezik istih korenin kot je Slovenski (npr. Južnoslovanski), ker je jezikovne ovire lažje premagati.

Učne prioritete

V vseh partnerskih državah je razvoj kompetenc v jeziku države gostiteljice identificiran kot najpomembnejša učna prioriteta za integracijo učencev z M/B ozadjem v izobraževalni sistem in šolsko skupnost.

Vendar pa ta prioriteta diferencira od države do države glede na nacionalni kontekst. V Grčiji, na primer, učne prioritete pogosto narekujejo družinski načrti za ustalitev na različni EU destinaciji; v tem primeru razvoj kompetenc v angleščini (ali nemščini) postane najvišja učna prioriteta, ker je mednarodno govorjen jezik, sledi razvoj digitalnih veščin, ker gre za uporaben niz veščin kjerkoli v Evropi dandanes. Medtem ko učitelji v razredu pogosto uporabljajo kulturne izraze, je v resnici fokus na nacionalnem jeziku države gostiteljice in ne na angleščini. Na Norveškem, na drugi

strani, je vodja šole izjavil, da je prva prioriteta šole varnost, t.j., da se učenci počutijo varno in oblikovanje dobrega šolskega okolja za učence s poudarkom kaj prinašajo v šolo bolj kot na tem, kaj jim manjka.

Kulturni izrazi

Glede na oblike kulturnih izrazov, ki bi zanimale otroke ali so zanje že pokazali interes, so srečanja fokusnih skupin na splošno pokazala, da osnovnošolske učence zanimajo vse oblike kulturnih izrazov – glasba in risanje sta že sedaj zelo priljubljena. Udeleženci so označili posebej določene oblike, ki bi zanimale učence in/ali že imajo dobre izkušnje pri njihovi uporabi kot učnem orodju. Ti so vključevali predstavitev hrane iz različnih držav, predstavitev abeced različnih jezikov in risanje črk, predstavitev/risanje različnih religioznih simbolov, pripovedovanje zgodb in mitov s celega sveta, risanje različnih nacionalnih zastav in oblikovanje znakov dobrodošlice v različnih jezikih za okrasitev šole, uporaba "Kamishibai" (oblika vizualnega uličnega gledališča), o katerem je poročala italijanska fokusna skupina kot o zelo učinkovitem orodju za pripovedovanje zgodb za tuje učence, obiski lokacij kulturne dediščine (npr. muzeji) itd.

Vsi starši, učitelji in deležniki, ki so sodelovali na srečanjih fokusnih skupin v vseh državah, prepoznavajo velik potencial pri uporabi kulturnih izrazov v učni metodologiji, ki podpira večkulturno učenje. Pomagala bi vsem učencem (domačim in priseljenim/begunskim) priti v stik z njihovo domačo dediščino in kulturo, jo povezati z novimi slikami, zvoki in glasbo, hkrati pa se učiti o drugih kulturah in razvijati medkulturno ozaveščenost in odprto miselnost. Še več, prepoznavajo, da zgodovina in mitologija kot vsebina ponujata veliko priložnost za uvajanje učencev k mednarodnim, univerzalnim vrednotam, hkrati pa opogumljata učence k angažiranju in občutku, da sodelujejo v učnem procesu, da imajo nekaj za deliti. Bilo bi posebej v pomoč vsem učencem, ki ne kažejo zanimanja za zgodovino.

Učitelji prav tako verjamejo, da bi bili starši domačih učencev zainteresirani za sodelovanje v takem projektu, čeprav nekateri ne bi Mogli zaradi pomanjkanja časa ali veščin.

Vloga staršev in učiteljev

Čeprav so bili vsi sodelujoči starši priseljenih/begunskih učencev zelo pozitivni pri prispevanju k takšnemu šolskemu projektu, s spoznavanjem njihovih otrok z elementi njihove domače kulture, nekatere skrbi, da so lahko njihovi otroci prizadeti zaradi situacije v njihovi domači državi in zadnjih podob države, ki so lahko podobe vojne, revščine, travmatičnih dogodkov itd. in ima to lahko vpliv na njihove kulturne izraze.

Še več, doseganje staršev se lahko izkaže za ne tako enostavno; begunski in priseljeni starši so že tako dovolj zaposleni z ustalitvijo v njihovi državi gostiteljici in jezikovna pregrada predstavlja resno oviro pri njihovi komunikaciji s šolo in učitelji. Nadalje, starši domačih učencev so prav tako zaposleni in običajno nimajo časa, da se posvetijo takemu projektu. Vendar pa je vloga staršev prepoznana kot ključna v procesu integracije kulturnih izrazov v učenje v šoli ter za tekočo integracijo njihovih otrok v šolsko skupnost in širše. Usklajevanje razlik med šolskim okoljem in domačim okoljem je pomembno za tekočo integracijo učencev. Zato je ključnega pomena, da učitelji / šola oblikuje in ohranja povezanost s starši in jih prepriča, da delajo skupaj kot ekipa.

Končno, sodelujoči učitelji in vodje šol so bili zelo pozitivni glede izvajanja projekta OpenEYE v šolah, z usmeritvami za učno metodologijo in učnimi aktivnostmi za njeno izvedbo. Učitelji so prav tako poudarili potencial projekta OpenEYE pri približevanju staršev šoli, pri zagotavljanju okvirja in prostora za medsebojno srečevanje in za boj proti ksenofobni ali rasistični mentaliteti. Še več, pozitiven vpliv, ki ga ima lahko takšna pobuda za integracijski proces staršev/družin samih, ne sme biti podcenjen. Vloga učiteljev in vodij šol je ključna pri implementaciji takšnega projekta, z vključevanjem učencev in staršev, njihovim vodenjem skozi učni proces in primerno pripravo razreda preko uvodnih aktivnosti, namejenih predstavitvi koncepta raznolikosti, empatije in sprejemanja.

Fotografija s tretjega srečanja fokusne skupine na Odboru za izobraževanje Občine Atene, Grčija

Fotografija s tretjega srečanja fokusne skupine na Odboru za izobraževanje Občine Atene, Grčija

Fotografija s srečanja fokusne skupine na Osnovni šoli Litija, Slovenija

Posnetek zaslona s spletnega srečanja fokusne skupine na Norveškem

Zaključek

Na splošno velja, da ugotovitve pričujočega poročila v smislu obstoječih nacionalnih okvirjev za integracijo učencev z M/B ozadjem v štirih partnerskih državah, rezultatov spletne ankete med predstavniki organizacij deležnikov, ki delajo s ciljno skupino projekta ter zaključki srečanj fokusnih skupin, izvedenih s sodelovanjem priseljenih in begunskih staršev in učiteljev, empatično potrjujejo potrebo po razvijanju OpenEYE učne metodologije in orodja kot tudi njene izvedbe in vpeljave v formalno in neformalno osnovno izobraževanje.

V smislu obstoječih nacionalnih okvirjev za integracijo priseljenih in begunskih otrok v osnovno izobraževanje, so bili identificirani skupni elementi kot tudi razlike. V vseh partnerskih državah imajo otroci z M/B ozadjem pravico do obveznega brezplačnega javnega izobraževanja in običjano je poudarek intenzivnega dodatnega poučevanja na kompetencah v jeziku države gostiteljice, kot glavni kriterij za popolno integracijo v splošno osnovno izobraževanje. Nadalje, vloga organizacij civilne družbe ter javnih izobraževalnih/kulturnih institucij, aktivnih na področju, je pomoč z dopolnilnimi jezikovnimi tečaji, psihološko podporo ali pomoč pri domačih nalogah (Norveška) in prispeva pri obdržanju učencev v šolah. Razlike med raziskanimi nacionalnimi okvirji v štirih partnerskih državah se nanašajo na različne uveljavljene modele glede na šolsko avtonomijo; medtem ko so v Italiji šole svobodne pri razvoju njihove lastne poti dela z učenci z M/B ozadjem, na Norveškem občina izbere model za sprejetje v šolah (deloma integriran model ali ne-integriran model v splošnih šolah, ali sprejemne šole posebej za priseljene/begunske učence). V Sloveniji je nedavna reforma načrtala glavne smernice za delo šol s priseljenimi/begunskimi učenci, vključno z učnim načrtom pomoči pri učenju slovenščine in kvalifikacije učiteljev za njihovo izvedbo, vendar pa šole ohranjajo avtonomijo glede oblikovanja razredov (integrirani ali ne) in izvajajo dopolnilne aktivnosti, namenjene priseljenim/begunskim otrokom. V Grčiji šole sledijo osrednji strategiji za integracijo učencev z M/B ozadjem v izobraževanje, ki temelji na sprejemnih razredih za priseljene/begunske učence, ki hodijo tudi v razrede splošnih šol.

Ugotovitve ankete osvetljujejo urgentno potrebo učiteljev po usposabljanju glede različnih pristopov za delo z/vodenje večkulturnih razredov, v glavnem usmerjenim k razvijanju veščin učencev za timsko delo, veščin verbalne in neverbalne komunikacije, kompetenc v jeziku države gostiteljice in njihovega varnega uvajanja v lokalno kulturo, medtem ko hkrati poudarjajo potrebo po podpori družin učencev, vodstva šole in izobraževalnega okvirja.

Vsi udeleženci ankete, ki delajo s priseljenimi/begunskimi učenci (osnovnošolski učitelji, vodje šol, izobraževalci in učni spodbujevalci civilne družbe ali kulturnih organizacij) kažejo veliko zanimanje za integracijo kulturnih izrazov v njihovo delo; to velja tudi za manjši del udeležencev, ki še nikoli doslej niso uporabljali pri svojem delu kulturnih izrazov. Udeleženci prepoznajo velike potencialne koristi integracije

kulturnih izrazov v njihove učne aktivnosti za priseljene/begunske učence, kot tudi za domače učence (v primeru integriranih razredov) in jih smatrajo za učinkovite na področjih učenja jezika in duševnega dobrega počutja, pa tudi pri razvoju socialnih veščin, medkulturne ozaveščenosti in odprte miselnosti, pa tudi, da se učenci počutijo vključeni v šolsko skupnost ter prispevajo k njihovi socialni vključenosti izven šolskega okolja. Posebej glede učenja jezika lahko kulturni izrazi zelo učinkovito pomagajo posredovati pomen besed ali abstraktnih idej in naredijo učenje bolj prijetno.

Večina udeležencev je že uporabljala veliko različnih oblik kulturnih izrazov pri njihovem delu, vključno z umetnostjo, fotografijo, oblikovanjem, glasbo, pripovedovanjem zgodb, kulturno dediščino, gledališčem, literature, filmom itd. In so ponudili primere dobrih praks in idej za uvajanje zanimivih tehnik, kot je "kamishibai", v učne aktivnosti. Čeprav večina udeležencev ne misli, da ima uporaba kulturnih izrazov pri učenju lahko negativne vplive, priporočajo kulturno občutljiv pristop s strani učitelja/spodbujevalca z namenom voditi učence skozi kompleksen koncept raznolikosti in se izogniti negativnim odzivom v razredu (npr. norčevanje iz kulturnih razlik, neprimerno vedenje pri občutljivih ali tabu predmetih itd.).

Uporaba zgodovine in mitologije kot vsebine za učne aktivnosti, na osnovi kulturnih izrazov, kot so predlagani v projektu OpenEYE, ponuja velike priložnosti za uvajanje univerzalnih vrednot in konceptov pri učencih, hkrati pa pri dvigovanju zanimanja učencev in angažiranju v razredu.

V smislu koristnega usposabljanja ali virov za integracijo ali boljše uvajanje kulturnih izrazov pri njihovem delu, se preference udeležencev razlikujejo; medtem ko so udeleženci v Grčiji v glavnem naklonjeni že pripravljenim modulom z navodili korak po koraku in teoretičnemu znanju o kulturnih izrazih v izobraževanju, imajo udeleženci v Sloveniji in Italiji raje osnovne učne module, ki jih zlahka prilagodijo. Vendar pa bi vsi udeleženci cenili navdihujoča gradiva, kot so primeri dobrih praks in vzorniki ter podporno mrežo.

Na osnovi ugotovitev pričujočega poročila moramo pri oblikovanju OpenEYE učne metodologije upoštevati naslednje zadeve:

- Skupni elementi in razlike med nacionalnimi okvirji za integracijo priseljenih/begunskih otrok v osnovno izobraževanje v partnerskih državah se mora odražati v oblikovanju OpenEYE učne metodologije v smislu fleksibilnosti in potenciala za izvedbo v različnih postavitev, formalnih in neformalnih, ali z integriranimi (domači in priseljeni/begunski učenci skupaj) ali neintegriranimi (samo priseljeni/begunski učenci) razredi.
- Aktivna vključitev staršev/družin učencev (tako priseljenih/begunskih kot domačih), kot tudi domačih učencev (v primeru integriranih razredov) v učni/integracijski process je ključna. Čeprav je vključitev staršev, posebej priseljenih/begunskih, v šolske aktivnosti v preteklosti postavila precej težav (jezikovne ovire, pomanjkanje časa ali interesa, negativne miselnosti itd.), je

pomembno prepoznati njihovo vlogo v učni metodologiji OpenEYE in predlagati načine za spodbujanje njihove participacije. Gradnja trdne, dvosmerne komunikacije med šolo/učitelji in starši je nujna za učinkovito integracijo učencev v šolsko skupnost, saj naredi prehod med šolskim in domačim okoljem lažji. OpenEYE učna metodologija mora prepoznati širšo vlogo šol kot zastopnikov družbene integracije, ki se ne omejuje samo na učence, ampak vključuje tudi njihove starše in družine.

- OpenEYE učna metodologija se mora osredotočiti na identificirane učne prioritete. Medtem ko je glavni poudarek na učenju jezika (nacionalni jezik države gostiteljice ali tuji jezik. npr. angleščina), se mora metodologija osredotočiti tudi na oblikovanje varnega učnega okolja za vse učence, razvijanje medkulturne ozaveščenosti in odprte miselnosti, pa tudi razvijanje mehkih veščin (npr. timsko delo, veščine neverbalne komunikacije itd).
- Širok nabor kulturnih izrazov se mora uvajati z namenom kapitalizacije dosedanjih izkušenj, kot tudi razpoložljivih virov v različnih državah in učnih okoljih ter s ciljem doseganja širokega nabora učnih ciljev. Primeri integracije različnih oblik kulturnih izrazov za doseganje različnih učnih ciljev v različnih učnih okoljih mora biti na razpolago z namenom navdihniti in spodbuditi učitelje.
- Koristi uvajanja OpenEYE učne metodologije morajo biti jasno začrtane v smislu učinkovitosti pa tudi fleksibilnosti v različnih učnih okoljih. To bo pomagalo učiteljem pri promociji njene izvedbe in bo pospešilo njen potencial splošne vpeljave.
- Metodologija mora vključevati smernice o tem, kako omejiti možnost negativnih reakcij v razredu (npr. priprava razreda skozi primerne uvodne aktivnosti, označene reakcije učiteljev/spodbujevalcev v takšnem primeru itd.).

Priloge

Poročila nacionalnih raziskav

Za dostop do nacionalnih poročil prosimo kliknite na posamezne linke spodaj:

Norveška – Poročilo nacionalne raziskave

Grčija – Poročilo nacionalne raziskave

Slovenija – Poročilo nacionalne raziskave

Italija – Poročilo nacionalne raziskave

OpenEYE spletni anketni vprašalnik

OpenEYE vprašalnik

OpenEYE vprašalnik je namenjen učiteljem in drugim strokovnim delavcem, ki delajo z učenci, ki so priseljenci ali pa prihajajo iz priseljenjskih družin (6-12 let)

Začetna stran

Zaradi migrantskih valov, ki dosegajo Evropo iz azijskih in afriških držav ter v slovenskem primeru iz držav Zahodnega Balkana, je v EU države prišlo več tisoč migrantskih in begunskih otrok, ki so, glede na različne procese v posameznih državah, uspeli vstopiti v formalne in neformalne izobraževalne sisteme držav gostiteljic. Izobraževalni sistemi v EU državah pogosto niso dobro pripravljeni na integracijo teh učencev v šolsko skupnost in zagotovitev varnega učnega okolja za ključne veščine, kot npr. učenje jezika.

Projekt »Odprto izobraževanje mladih Evropejcev skozi zgodovino, umetnost in kulturno učenje« (OpenEye) pripravlja odprte učne metodologije, ki temeljijo na zgodovini, umetnosti in kulturnem učenju, kot tudi orodja za implementacijo le teh, ki bodo učiteljem primarnega izobraževanja v Evropi (formalnega in neformalnega) omogočili podporo pri učenju jezikov in pri integraciji učencev v njihove šole in skupnosti, v dandanes vse bolj pogostih večjezičnih in večkulturnih učilnicah.

Vprašalnik, ki je pred vami nam bo pomagal raziskati učne potrebe izobraževalcev, ki delajo z učenci, ki so priseljenci, ki potrebujejo dodatno podporo, ter raziskati potencialne, ki jih omogočajo zgodovina, kultura in umetnost pri razvoju novih metod in orodij za njihovo podporo. Z »dodatno podporo«, v okviru projekta OpenEye, mislimo na podporo pri učenju jezikov in kulturno podporo za integracijo v šolsko skupnost.

Najlepša hvala za vaš čas za odgovore na naša vprašanja!

Stran 01

Naslov strani: Prosimo povejte nam nekaj o sebi in učencih, s katerimi delate.

Vprašanje 01

*[Več možnosti; *odgovor je obvezen]*

Prosimo izberite na katerem področju delate z učenci.

- Osnovnošolsko izobraževanje
- Nevladna organizacija, ki nudi podporo pri integraciji
- Organizacija s področja zdravstva in blaginje

- Kulturna organizacija (muzej, galerija idr.)
- Verska organizacija
- Drugo: _____

Vprašanje 02

Kakšna je vaša izobrazba?

- Primarna pedagoška izobrazba
- Specialistično usposabljanje:
 - Angleščina/tuji jeziki
 - Družbene vede
 - Umetnost in rokodelstvo
 - drugo: _____

Vprašanje 03

*[Več možnosti; *odgovor je obvezen]*

S katero starostno skupino otrok delate?

- 6-9 let
- 9-12 let
- Drugo: _____

Vprašanje 04

*[Več možnosti; *odgovor je obvezen]*

Kakšen je v povprečju delež učencev v vaših razredih, ki so priseljenci in ki potrebujejo dodatno podporo?

- **Do 5%**
- **5% - 10%**
- **10% - 15%**
- **15% - 25%**
- 25% - 50%
- 50% - 75%
- 75% +
- Delam izključno z učenci, ki so priseljenci in ki potrebujejo dodatno podporo

Vprašanje 05

*[Več možnosti; *odgovor je obvezen]*

Kako pogosto poučujete?

- Ob delavnikih (t.j. od ponedeljka do petka)
- 3-5 dni na teden
- 1-2 dni na teden
- Ob vikendih
- Drugo (npr. ad hoc ali bolj redko kot zgoraj):

Vprašanje 06

*[Več možnosti; *odgovor je obvezen]*

Kakšna je vaša primarna vloga v strukturi vaše organizacije?

- Vodstveni management (vodja organizacije, šolski ravnatelj, projektni vodja itd.)
- Administrator
- Učitelj
- Socialni delavec
- Kombinacija različnih vlog
- Drugo: _____

Vprašanje 07

[Več možnosti; maksimalno število izbir: 2; odgovor NI obvezen]

V kakšni/h vlogi/ah delate z učenci?

- Kot profesionalni izobraževalec (plačni član osebja)
- Kot prostovoljski izobraževalec
- Kot zunanji sodelavec izobraževalec
- Oboje, kot zaposlen in prostovoljec
- Drugo: _____

Stran 02

Naslov strani: prosimo povejte nam kaj o vaših izkušnjah z delom v večjezičnih in večkulturnih razredih.

Vprašanje 08

*[Več možnosti; *odgovor je obvezen]*

Ali je vaše začetno usposabljanje obsegalo poudarek na poučevanju/podpori večjezičnih in večkulturnih razredov?

- Da
- Ne

Vprašanje 09

*[Več možnosti; *odgovor je obvezen]*

Ali ste prejeli naknadno usposabljanje v poučevanju/podpori večjezičnih in večkulturnih razredov?

- Ne
- Da, v majhen obsegu
- Da, v določenem obsegu
- Da, v večjem obsegu

Vprašanje 10

*[Več možnosti; *odgovor je obvezen]*

Ali menite, da delo v večjezičnem/večkulturnem razredu zahteva drugačen pristop kot pristop v razredu slovensko govorečih učencev?

- Da
- Ne

Vprašanje 11

*[prost opis; *odgovor NI obvezen]*

Če ne, prosimo pojasnite zakaj.

Vprašanje 12

*[Več možnosti; *odgovor je obvezen]*

Glede na vaše izkušnje, prosimo ocenite pomembnost naslednjih težav pri delu v večjezičnih/večkulturnih razredih (prosimo ocenite »1-sploh ni pomembno«, »2-delno pomembno«, »3-zelo pomembno«)

- Jezikovne težave učencev priseljencev, ki potrebujejo dodatno podporo
- Konflikti med različnimi skupinami v razredu
- Ustrahovanje
- Težave s spoloma
- Različne stopnje sposobnosti v razredu
- Težave z obnašanjem, povezane s kulturnimi razlikami (vključno vera)
- Komunikacijski problemi med učiteljem in učenci
- Komunikacijski problemi učenci priseljenci, ki potrebujejo dodatno podporo, in njihovimi sošolci
- Komunikacijski problemi med učiteljem in družinami učencev priseljencev
- Drugo

Vprašanje 13

*[prost opis; *odgovor NI obvezen]*

Če Drugo, prosimo opišite težavo.

Vprašanje 14

*[Več možnosti; *odgovor je obvezen]*

Kaj so po vašem mnenju učne prioritete za integracijo novo prispelih učencev v šolsko skupnost, ki potrebujejo dodatno podporo? (prosimo ocenite »1-sploh ni pomembno«, »2-delno pomembno«, »3-zelo pomembno«)

- Pridobitev kompetenc na področju uporabe slovenskega jezika
- Pridobitev kompetenc na področju uporabe angleškega jezika
- Vzpostavitev občutka varnosti pri uvajanju v kulturo države gostiteljice
- Razvoj verbalnih in neverbalnih komunikacijskih veščin
- Razvoj veščin timskega dela
- Razvoj digitalnih veščin
- Drugo

Vprašanje 15

*[prost opis; *odgovor NI obvezen]*

Če Drugo, prosimo opišite prioriteto tukaj.

Vprašanje 16

*[Več možnosti; *odgovor je obvezen]*

Prosimo ocenite pomembnost naslednjih dejavnikov, ki vam pomagajo učiti/nuditi podporo v večjezičnem in večkulturnem razredu (prosimo ocenite »1-sploh ni pomembno«, »2-delno pomembno«, »3-zelo pomembno«)

- Usposabljanje o relevantnih učnih metodologijah
- Dostop do relevantnih učnih gradiv
- Dostopnost do potrebnih virov (človeških in materialnih)
- Podpora s strani vodstva
- Podpora s strani staršev/družin učencev
- Podpora s strani večine učencev v učnem procesu
- Drugo: _____

Vprašanje 17

*[prost opis; *odgovor NI obvezen]*

Če Drugo, prosimo opišite dejavnik tukaj.

Vprašanje 18

*[Več možnosti; *odgovor je obvezen]*

Kako pogosto prilagajate vaše učno gradivo in metode, da se prilagodite večjezični in večkulturni sestavi razreda?

- Nikoli
- Redko
- Včasih
- Pogosto
- Zelo pogosto

Vprašanje 19

*[Več možnosti; *odgovor je obvezen]*

Kaj so ovire pri prilagajanju vaših učnih gradiv in metod za prilagoditev večjezični in večkulturni raznolikosti razreda? (prosimo ocenite »1-sploh ni pomembno«, »2-delno pomembno«, »3-zelo pomembno«)

- Pomanjkanje podpore s strani izobraževalnega sistema (politika, učni načrti, vodstvo organizacije itd.)
- Pomanjkanje časa
- Pomanjkanje relevantnih učnih metodologij/vodnikov/virov
- Pomanjkanje relevantnih veščin
- Povečanje obsega dela
- Drugo: _____

Vprašanje 20

*[prost opis; *odgovor NI obvezen]*

Če Drugo, prosimo opišite oviro tukaj.

Stran 03

Naslov strani: Prosimo povejte nam, ali ste doslej že uporabili enega ali več kulturnih izrazov pri vašem delu z večjezičnimi in večkulturnimi razredi (s »kulturnimi izrazi« mislimo na primer kulturno dediščino, umetnost, glasbo, literaturo, gledališče, ples in rokodelstvo).

Vprašanje 21

*[Več možnosti; *odgovor je obvezen]*

Ali imate izkušnje z uporabo kulturnih izrazov pri vašem delu z večjezičnimi in večkulturnimi razredi ter novo prispelimi učenci, ki potrebujejo dodatno podporo?

- Da *[če uporabnik izbere »da«, nadaljuje na strani 04]*
- Ne *[če uporabnik izbere »ne«, nadaljuje na strani 03]*

Vprašanje 22

*[Matica; * odgovor NI obvezen]*

Če ne uporabljate kulturnih izrazov pri vašem delu z večjezičnimi in večkulturnimi razredi, v kakšni meri igrajo vlogo razlogi, navedeni spodaj?

**Igra veliko vlogo / Igra vlogo v določenem obsegu / Ne igra vloge*

- Ne vem zadosti o tem, kaj je kulturni izraz
- Ne vem zadosti tem, kako uporabiti kulturne izraze
- Osebnostno nisem zainteresiran za kulturne izraze
- Nisem spodbujen, a bi jih uporabil v moji organizaciji
- Nimam dovolj časa in virov v moji organizaciji, da bi uporabljal takšne metode
- Mislim, da niso relevantne pri mojem poučevanju

Vprašanje 23

*[prost opis; *odgovor NI obvezen]*

Prosimo specificirajte ostale razloge, zakaj ne uporabljate kulturnih izrazov pri svojem delu z večjezičnimi in večkulturnimi razredi.

Vprašanje 24

*[Več možnosti; *odgovor je obvezen]*

Ali bi vas zanimalo uporabljati kulturne izraze pri vašem delu v bodoče?

- Da *[če uporabnik izbere »da«, nadaljuje na strani 05]*
- Ne *[če uporabnik izbere »ne«, je raziskava končana]*

Stran 04

Vprašanje 25

[Več možnosti; največje število izbir: 9, odgovor NI obvezen]

Prosimo označite, katere kulturne izraze ste uporabili pri vašem delu z novo prispelimi učenci, potrebnimi dodatne podpore.

- Glasba
- Ples
- Gledališče
- Umetnost, fotografija in dizajn
- Rokodelstvo
- Film
- Pripovedovanje zgodb
- Literatura
- Kulturna dediščina (predmeti, dokumenti, razstave, zgodovinska območja, zgradbe)
- Drugo: _____

Vprašanje 26

*[prost opis; *odgovor NI obvezen]*

Prosimo podajte primere tematik in aktivnosti, povezanih s kulturnimi izrazi, s katerimi ste delali.

Stran 05

Vprašanje 27

*[Matica; * odgovor NI obvezen]*

Na kak način menite, da učenje s pomočjo kulturnih izrazov, lahko pomaga novo prispelim učencem, potrebnim dodatne podpore? Prosimo ocenite* izjave spodaj.
(*Prosimo ocenite "1-Niti malo", "2-V določenem obsegu", "3-V velikem obsegu")

Kulturni izrazi lahko ...

- ... pomagajo, da se počutijo bolj doma v njihovi novi deželi
- ... pomagajo, da razvijejo pozitivno samopodobo
- ... olajšajo njihovo integracijo v šolsko skupnost
- ... olajšajo njihov prehod iz domačega okolja v šolsko okolje in obratno
- ... olajšajo učenje
- ... olajšajo učenje novega jezika
- ... pomagajo kompenzirati pomanjkanje osnovnih veščin in kompetenc
- ... pomagajo odkriti kulturne podobnosti
- ... pomagajo izraziti težka čustva
- ... opogumijo jih, da so aktivni v razredu
- ... povečajo njihovo motivacijo za angažiranje v šolskih aktivnostih
- ... povečajo njihovo srečo in dobro počutje
- ... pomagajo, da razvijejo razumevanje kulture njihove nove države

Vprašanje 28

*[Matica; * odgovor NI obvezen]*

Kako menite, da kulturni izrazi lahko pomagajo slovensko govorečim učencem v večkulturnem/raznolikem razredu?

Prosimo ocenite* izjave spodaj.

(*Prosimo ocenite "1-Niti malo", "2-V določenem obsegu", "3-V velikem obsegu")

Kulturni izrazi lahko...

- ... pomagajo, da se povežejo s sošolci, ki so priseljenci
- ... olajšajo učenje
- ... pomagajo odkriti kulturne podobnosti
- ... pomagajo izraziti težka čustva
- ... opogumijo jih, da so aktivni v razredu
- ... povečajo njihovo motiviranost za angažiranje v šolskih aktivnostih
- ... povečajo njihovo srečo in dobro počutje
- ... pomagajo k razvoju razumevanja različnih kultur in medkulturno ozaveščenost

Vprašanje 29

[Več možnosti; *odgovor NI obvezen]

Ali menite, da ima uporaba kulturnih izrazov pri učenju lahko negativen vpliv na učenje/podporo v večjezičnih/večkulturnih razredih?

- Ne
- Da

Če ste odgovorili da, prosimo pojasnite zakaj in kako bi se tem negativnim vplivom lahko izognili.

Vprašanje 30

[Matrica; * odgovor NI obvezen]

V kakšnem obsegu se kulturni izrazi lahko uporabijo za podporo novo prispelim učencem, ki potrebujejo dodatno podporo, pri njihovem učenju in razvoju?

(*Prosimo ocenite "1-Niti malo", "2-V določenem obsegu", "3-V velikem obsegu")

- Učenje jezika
- Učenje osnovnih veščin
- Dobro počutje in sprejetost v novem okolju
- Splošna uspešnost v šoli

Vprašanje 31

[prost opis; *odgovor NI obvezen]

Katera druga področja podpore v večjezičnih/večkulturnih razredih imajo po vašem mnenju lahko korist od uporabe kulturnih izrazov?

Vprašanje 32

[Matrica; * odgovor NI obvezen]

Kaj bi vam bilo v pomoč pri implementaciji ali boljši uporabi kulturnih izrazov pri vašem delu izobraževalca?

(*Prosimo ocenite "1-Niti malo v pomoč", "2-Do določene mere v pomoč", "3-Zelo v pomoč")

- Mentorski program
- Podporna mreža ljudi

- Tečaj, ki se ga lahko udeležim osebno
- Spletni (on-line) tečaj
- Praktični trening
- Več teoretičnega znanja o kulturnih izrazih
- Gradiva za inspiracijo (primeri dobrih praks, vzorni primeri drugje)
- Pripravljeni moduli z instrukcijami »korak za korakom«
- Osnovni učni moduli, ki jih lahko zlahka modificiram glede na lastne potrebe
- Usposabljanje na temo kako lahko predstavim pomembnost uporabe kulturnih izrazov
- Podpora vodstva moje organizacije

Vprašanje 33

*[prost opis; *odgovor NI obvezen]*

Kaj drugega vam lahko pomaga (bolje) uporabljati kulturne izraze pri vašem delu izobraževalca?

Zadnja stran

Zaključno sporočilo

Najlepša hvala za izpolnjen vprašalnik!

Oris vprašanj fokusne skupine OpenEYE

Kontekst: Cilj srečanj fokusne skupine, ki se izvedejo v vsaki partnerski državi, je zbrati kvalitativne informacije glede učnih potreb primarne ciljne skupine učencev z migrantskim/begunskim ozadjem, obnašanja in zanimanja staršev učencev in učiteljev (kot neposrednih učnih deležnikov) za uvajanje kulturno občutljive učne metodologije, temelječe na zgodovini/mitologiji in uvajanje kulturnih izrazov (t.j. risanje, glasba, ples, petje, rokodelstvo itd.) in njihovi vlogi v tem učnem procesu.

Fokusne skupine se bodo izvedle s sodelovanjem staršev/skrbnikov in učiteljev, ki bodo povabljeni, da se jih udeležijo na lokalni šoli ali drugih izobraževalnih lokacijah (t.j. muzej), kar bo sledilo anketi za deležnike. Lokalni projektni partnerji naj bi imeli pri tem vlogo spodbujevalcev/facilitatorjev. Fokusna skupina bo potekala v obliki sproščene in vključujoče neformalne razprave, kjer so tako učitelji kot starši povabljeni, da delijo svoje poglede kot neposredni učni deležniki. Uporablja naj se preprost jezik, da se kompenzira pomanjkanje jezikovnih veščin; storitve interpretacije se uporabijo po potrebi. Spodaj načrtana vprašanja služijo za vodenje razprave in jim ni treba strogo slediti, kot pri intervjuju.

Spodbujevalci po zaključku fokusne skupine pripravijo kratko poročilo z opisom konteksta (t.j. kje je fokusna skupina potekala, kdaj, kdo so bili udeleženci – lista prisotnosti bi bila v pomoč), obravnavane teme/problem in glavne ugotovitve. To poročilo bo vključeno v nacionalno poročilo (prav tako rezultati anketnega vprašalnika), ki bo pripravljeno za vsako partnersko državo.

Na začetku srečanja fokusne skupine naj bodo udeleženci seznanjeni o projektu in njegovih ciljih, povabljeni k izpolnitvi liste prisotnosti in vprašani za dovoljenje za dokumentiranje srečanja s fotografiranjem ali snemanjem videa, kar bo objavljeno na naši spletni strani.

Vprašanja:

Vprašanje 1: Kako dolgo so otroci v državi gostiteljici in kako dolgo so vključeni v izobraževanje?

To vprašanje služi za postavitve konteksta in pričetek razprave.

Vprašanje 2: Ali doživljajo težave pri integraciji v šolsko skupnost, t.j. sledenje učnemu načrtu, pridobivanje prijateljev v šoli itd.? Ali so v šoli srečni? Kakšen odnos imajo z njihovimi sošolci?

To vprašanje služi za identifikacijo težav pri integraciji.

Vprašanje 3: Kaj so po vašem mnenju njihove učne prioritete? T.j. osvajanje jezikovnih veščin (jezik države gostiteljice in/ali angleščina), varno uvajanje v domačo kulturo, razvijanje verbalnih in neverbalnih komunikacijskih veščin, razvijanje digitalnih veščin itd.

To vprašanje je povezano z vprašanjem 13 našega anketnega vprašalnika in ima namen pridobiti odzive tako staršev kot učiteljev. Dialog med njimi lahko ponudi dragocene vpoglede.

Vprašanje 4: Katere vrste kulturnih izrazov bi jih po vaše zanimale? Ali so že sedaj aktivni v kaki obliki kulturnih izrazov? S kulturnimi izrazi mislimo na primer kulturno dediščino, umetnost, glasbo, literature, gledališče, ples in rokodelstvo.

To vprašanje služi za mapiranje zanimanj učencev za določene oblike kulturnih izrazov.

Vprašanje 5: Kaj menite o uvajanju v razred učne aktivnosti, ki temeljijo na zgodovini/mitologiji in kulturnih izrazov različnih kultur? Menite, da bi pomagalo učencem? Na kakšen način?

To vprašanje se nanaša na vprašanje 26 našega anketnega vprašalnika in ima namen pridobiti odzive tako staršev kot učiteljev. Dialog med njimi lahko ponudi dragocene vpoglede.

Vprašanje 6: Kako vidite vašo vlogo kot staršev/učiteljev v tem učnem procesu? Kako lahko prispevate?

To vprašanje želi začeti produktiven dialog med starši in učitelji, podpreti miselnost "učnega deležnika" in okrepiti njihov potencial sodelovanja v bodoče.